

ENTOMOLOGISCHE BERICHTEN

UITGEGEVEN DOOR

DE NEDERLANDSCHE ENTOMOLOGISCHE VEREENIGING

No. 302.

Deel XIII.

1 Augustus 1950.

Adres der Redactie:

B. J. LEMPKE, Oude IJselstraat 12^{III}, Amsterdam-Zuid 2 — Nederland

INHOUD: Mr H. H. KORTEBOS overleden (p. 113). — H. J. de Fluiter: *Hirsutella fusiformis* Speare als parasiet van de Grauwe dennensnuitkever, *Brachyderes incanus* L. (p. 113). — S. Leefmans: Boekbespreking (p. 116). — Catalogus van de Bibliotheek der Ned. Entomologische Vereeniging, vierde supplement (p. 120). — Korte mededelingen (p. 115: M. Kooi; p. 119: G. Kruseman, B. J. Lempke; p. 128: A. J. Gorter).

Op 29 Juni j.l. overleed in de leeftijd van 61 jaar ons medelid,
de heer

Mr HERMAN HENDRIK KORTEBOS

directeur van de Twentsche Bank te Maastricht.

Hij ruste in vrede.

B. J. LEMPKE

***Hirsutella fusiformis* Speare als parasiet van de Grauwe dennensnuitkever, *Brachyderes incanus* L.**

door

H. J. DE FLUITER

Laboratorium voor Entomologie, Wageningen

In mijn publicatie „De Grauwe dennensnuitkever” (zie Meded. der Landbouwhogeschool 39, Verh. 4: 53; en Tijdschr. o. Plantenz. 41: 193) vermeldde ik reeds het optreden van de schimmel *Hirsutella fusiformis* Sp. als parasiet van de grauwe dennensnuitkever, *Brachyderes incanus* L. Toen werden kevers, die door deze schimmel gedood waren, gevonden te Malden en in het Peterdal te Bennekom. Thans vonden wij door deze schimmel gedode kevers ook in de in 1948 zwaar beschadigde Pinus-aanplant onder Elst (prov. Utrecht). Prof. Dr JOHA. WESTERDIJK, die de schimmel destijds voor ons determineerde, schreef ons, dat zij behoorde tot het vrij zeldzaam voorkomende geslacht *Hirsutella* en kon worden gedetermineerd als *H. fusiformis* Sp., door SPEARE in 1920 beschreven van een krekkel uit Hawaii.

De meeste soorten van dit geslacht komen in de tropen voor; zij parasiteren op insecten. Tussen het geslacht *Hirsutella* en het beter bekende geslacht *Cordyceps* schijnt een nauwe relatie te bestaan, immers volgens KOBAYASI (7) zou *H. eleutheratorum* (zie ook PETCH, 16) de conidiënvorm zijn van *Cordyceps entomorrhiza*, die parasiteert op keverlarven en bekend is uit Europa, N.-Amerika, Nw. Zeeland, Australië en Indonesië. Volgens PETCH (17) zou *H. formicarum* het conidiënstadium zijn van *Ophiocordyceps unilateralis*, een soort, die vermeld wordt uit Br. Guiana en Ceylon.

